

Upozornění k tiskovým zprávám o podaných obžalobách

K tiskovým zprávám o podaných obžalobách upozorňuje Vrchní státní zastupitelství v Praze na to, že trestní řízení je zásadně neveřejné, a to až do zahájení hlavního líčení. Pokud tedy ve věcech podaných obžalob ještě nebyla zahájena hlavní líčení a obžaloby tak ještě ani nemohly být veřejně předneseny, pak zásadně není možné ani poskytovat texty těchto obžalob na základě žádostí podaných podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“).

Je tomu tak proto, že poskytování informací v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím nesmí obcházet omezení vyplývající z podstaty samotného trestního řízení. Zákon o svobodném přístupu k informacím totiž neumožňuje přihlížet ke zvláštnostem posuzovaných žádostí, ani k účelu, pro který žadatel o informaci žádá. Povinné subjekty musí ctít zásadu rovnosti a žádosti o informace vyřizovat nestranně. Poskytne-li povinný subjekt informaci určitému žadateli, bude analogicky povinen tutéž informaci zpřístupnit i dalším žadatelům (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2014, č. j. 8 As 114/2013 – 36).

Z těchto zásad práva na svobodný přístup k informacím tedy vyplývá, že poskytováním textů obžalob v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím by *de facto* docházelo k faktickému zveřejňování těchto obžalob, resp. ke zpřístupnění těchto obžalob neomezenému okruhu veřejnosti. Před zahájením hlavního líčení tedy zásadně nelze vyhovovat žádostem o poskytnutí kopií (textů) podaných obžalob, neboť povinné subjekty nemohou poskytnout informace o probíhající trestní řízení, pokud by jejich poskytnutí ohrozilo či zmařilo účel trestního řízení, zejména zajištění práva na spravedlivý proces [§ 11 odst. 4 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím]. Předčasné zveřejnění údajů a tvrzení uvedených v podaných obžalobách by však mohlo ovlivnit např. výpovědi svědků, jakož i dalších osob, což by mohlo ohrozit samotný smysl a účel daného trestního řízení. Poskytnutím (zveřejněním) textů obžalob před zahájením hlavního líčení by tedy současně byla nepochybně ohrožena mj. i „*schopnost orgánů veřejné moci (...) stíhat trestné činy*“ ve smyslu § 11 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť by významně vzrostlo riziko negativního ovlivnění budoucího dokazování před soudem, které se bude konat až v průběhu hlavního líčení. Neposkytnutí textů obžalob ve fázi trestního řízení před zahájením hlavního líčení je tedy ospravedlněno „naléhavou společenskou potřebou“ ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2010, č. j. 1 As 44/2010 - 103, publ. pod č. 2241/2011 Sb. NSS, za kterou lze považovat i potřebu zamezit tomu, aby bylo ohroženo objasňování skutečností důležitých pro trestní řízení.